

Az Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/1364-3/2021</u>	
Érkezett: <u>2021 OKT 05.</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda: <u>5</u>
Melléklet: <u>0</u>	

Elsőfokú ítélet sorszáma: **5.P.21.172/2016/46. (Budakörnyéki Járásbíróság)**

Másodfokú végzés sorszáma: **2.Pf.21.257/2018/3. (Budapest Környéki Törvényszék)**

Felülvizsgálati ítélet sorszáma: **Pfv.III.21.245/2019/5. (Kúria)**

Ügyszám az Alkotmánybíróság előtti eljárásban: **IV/1364-1/2021.**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, **Dr. Flumbort András** mint jogi képviselő (██████████) **Ügyfelem,** (a továbbiakban mint Panaszos) igazolt jogi képviseletében eljárva, a Tisztelt Alkotmánybíróság IV/1364-1/2021. ügyszám alatt meghozott tájékoztatása alapján az alábbi, egységes szerkezetbe szerkesztett

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján és kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján állapítsa meg a Kúria Pfv.III.21.245/2019/5. sorszám alatt hozott ítéletének, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.21.257/2018/3. sorszám alatt hozott végzésének, továbbá a Budakörnyéki Járásbíróság 5.P.21.172/2016/46. sorszám alatt hozott ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint azokat semmisítse meg.

I./ Az indítványozói jogosultság

Jelen alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján terjesztem elő, amely szerint az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Előadom, hogy a fent hivatkozott három bírósági döntés a Panaszos Alaptörvényben biztosított jogait sérti, továbbá a Panaszos a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg a felülvizsgálati ítélettel szemben további rendes jogorvoslati lehetőség számára nem biztosított.

A későbbiekben kifejtettek szerint az első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárásban sérült a Panaszosnak az Alaptörvény IV. cikkének (4) bekezdésében biztosított kártalanításhoz való alapjoga.

Az Abtv. 27. § (2) bekezdése szerint a Panaszos az ügyben érintettnek minősül, ugyanis a bírósági eljárásában fél (felperes) volt, továbbá a döntések rá vonatkozóan (pervesztesség) rendelkezést tartalmaznak.

II./ Tartalmi befogadhatóság

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Ahogy az a továbbiakban részletesen kifejtésre kerül, az első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárásban meghozott bírósági döntéseket érdemben befolyásolta az alaptörvény-ellenesség.

III./ A határidő megtartottsága

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz benyújtására határidőt állapít meg, amely szerint – a jelen eset vonatkozásában – az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani.

A Panaszos a felülvizsgálati ítéletet, meghatalmazott jogi képviselője útján, 2021. március 5. napján vette kézhez elektronikus úton, ekkor töltötte le ugyanis a Cégekajáról, tehát az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő 2021. május 4. napjával zárul, tehát a határidő megtartottnak minősül.

IV./ Nyilatkozat az adatkezelésről

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése szerint kérem a Panaszos személyes adatainak zártan kezelését, egyebekben a jelen alkotmányjogi panaszban foglaltak nyilvánosságra hozatalához az Abtv. 68. §-a szerinti hozzájárulásomat megadom.

V./ Tényállás, jogi érvelés és indokolás

A jelen alkotmányjogi panasszal megtámadott kártalanítási eljárás alapját képező büntetőeljárásban a Panaszos 2013. március 7. napjától őrizetben, 2013. március 10. napjától pedig előzetes letartóztatásban volt 2015. február 11. napjáig, amikor a Budapest Környéki Törvényszék a kényszerintézkedést vele szemben megszüntette.

A Budakörnyéki Járásbíróság 2016. február 4. napján kelt 8.B.57/2015/24. számú ítéletével a Panaszost az ellene emelt vád alól felmentette.

A Budapest Környéki Törvényszék 2016. június 17. napján kihirdetett 2.Bf.350/2016/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Panaszos azért került előzetes letartóztatásba, mert 2013. március 8. napján, a büntetőeljárás garanciális szabályainak csorbításával (védelemhez való jog kiüresítése és csorbítása) a nyomozó hatóság kipréselt belőle egy beismerő vallomást.

Tekintettel arra, hogy a Panaszos védelemhez való jogának csorbulása rögzítésre került a büntetőeljárás során, amely miatt a bizonyítékok köréből a fent hivatkozott beismerő vallomást a másodfokú eljárásban kirekesztették, nem lenne elengedhetetlenül szükséges a jelen alkotmányjogi panaszban hosszasan bemutatni, hogy miben volt tetten érhető a védelemhez való alapjog csorbulása. A Panaszos azonban mégis elengedhetetlennek tartja bemutatni a fenti garanciális szabály megsértésének körülményeit, hiszen a Panaszos álláspontja szerint éppen ez vezetett az előzetes letartóztatásához, amellyel kapcsolatban a kártalanítási pert indította és végső soron a jelen alkotmányjogi panaszt előterjeszti.

A Panaszost 2013. március 7. napján őrizetbe vették a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányságon, ahol közölték vele, hogy a kirendelt védője (a büntetőeljárásban kötelező volt a védelem) „hivatalos elfoglaltsága miatt megjelenni nem tudott”, majd kihallgatták. Tényszerűen rögzíthető, hogy a kirendelt védő egy nappal később, 2013. március 8. napján a folytatólagos gyanúsított kihallgatáson sem jelent meg, amelyen a Panaszos beismerő vallomást tett.

A Panaszos később, meghatalmazott védője útján kétséget kizáróan igazolta, hogy a nyomozó hatóság kirendelt védő felé történő értesítése fikción alapult. A nyomozó hatóság jól átgondoltan, az emberi mulasztást kizárhatóan arra törekedett, hogy a Panaszos kirendelt védője még véletlenül se tudjon megjelenni a gyanúsított kihallgatáson, ugyanis a kirendelt védőt egy olyan számon értesítették, amelyhez előfizető nem volt kapcsolható. Később az érintett kirendelt védő természetesen úgy nyilatkozott, hogy őt nem rendelték ki, az nem az ő száma, továbbá semmilyen ismerete nincs a tárgyi büntetőeljárásról.

A fentiekre tekintettel a büntetőeljárásban a bizonyítékok köréből kirekesztésre került a Panaszos beismerő vallomása és egyéb bizonyítékok hiányában a Panaszost felmentették.

Ezt követően a Panaszos kártalanítás iránt indított pert a Magyar Állam ellen, amelyben a fenti tényelődés teljes egészében ismert volt és amely peres eljárásban a polgári bíróság felróhatóság körében elfoglalt következetes álláspontja mind az első- és másodfokú, majd a felülvizsgálati eljárásban sértette a Panaszos az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésében intézményesített kártalanításhoz való jogát, az alábbiak szerint.

Az elsőfokú bíróság a Panaszos keresetét elutasította, megállapította, hogy álláspontja szerint a Panaszos keresetének jogalapja hiányzik, ugyanis az 1998. évi XIX. tv. (a továbbiakban Be.) 580. § (3) bekezdés c) pontja szerinti, kártalanítást kizáró ok áll fenn. Az elsőfokú Bíróság

ugyanakkor nem látta megállapíthatónak az alperes által hivatkozott, a Be. 580. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt kizáró ok megállapítását.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, a tényállást részben kiegészítette. Álláspontja szerint a Panaszos felróható magatartásával a hatóságokat megtévesztette és ez vezetett a kényszerintézkedés elrendeléséhez.

A felülvizsgálati fórumként eljáró Kúria a felülvizsgálati kérelmet alaptalannak tekintette, indokolásában hivatkozott többek között arra, hogy az első- és másodfokon eljáró polgári bírósági fórumok helyesen értékelték a bizonyítékokat, továbbá arra, hogy az esetleges alaptörvény-ellenes bírói döntést a Kúria felülvizsgálni nem jogosult, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény nem jogszabály és arra, hogy Alaptörvény-sértést kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult vizsgálni.

A Panaszos álláspontja szerint a jogerős ítélet, valamint a Kúria ítélete téves és jogszabálysértő, mert sérti a Be. 580. § (1) bekezdés II. a) pontját, valamint tévesen értelmezi a Be. 580. § (3) bekezdés c) pontját. A felróhatóság vizsgálatának körében kiemelem, hogy az alábbiak szerint nem adott okot a Panaszos arra, hogy a megalapozott gyanú reá terelődjék.

Az Alaptörvény kommentárja és az EBH2010. 2230. alapján az Állam kártalanításra köteles, ha az előzetes letartóztatásban volt terheltet a bíróság jogerős ítéletével felmentette. **Kártalanítás azonban csak akkor nem jár, ha a terhelt nyilatkozatainak a maguk összességében való értékelésével az állapítható meg, hogy a nyomozó hatóság megtévesztésére törekedett,** s ezzel neki felróhatóan okot szolgáltatott arra, hogy a **bűncselekmény megalapozott gyanúja reá terelődjék, az előzetes letartóztatását elrendeljék, majd meghosszabbítsák.**"

Az idézett döntvény alapján a terhelt nyilatkozatainak a maguk összességében való értékelésével kell, hogy megállapítható legyen, hogy a terhelt a nyomozó hatóság megtévesztésére törekedett, azonban a megalapozott gyanút már korábban, a vallomástétele előtt közölték vele, hiszen az első kihallgatása során nem tett érdemi vallomást. **Ez azt jelenti, hogy a nyomozó hatóság álláspontja szerint a megalapozott gyanú vele szemben már fennállt.** A Be. 6. § (2) bekezdése alapján büntetőeljárás csak bűncselekmény gyanúja alapján, és csak az ellen indítható, akit bűncselekmény megalapozott gyanúja terhel. „A bűncselekmény megalapozott gyanúja” fordulat csak akként értelmezhető, hogy a nyomozó hatóság álláspontja szerint elegendő adat állt rendelkezésre ahhoz, hogy a Panaszossal a megalapozott gyanút közöljék, tehát nem a Panaszos tett olyan tényelődást, amely megalapozta a cselekmény tényállását vagy jogi minősítését. Az ügyben eljáró bíróságok helyesen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a Be. 580. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt kizáró ok nem hozható ok-okozati összefüggésbe a tárgyi üggyel, a Panaszost nem amiatt gyanúsították meg. A Panaszos álláspontja szerint a büntetőeljárásban bizonyosságot nyert, hogy fiktív értesítés történt a védő vonatkozásában, ugyanis abban az esetben, ha a nyomozó hatóság egy nem létező telefonszámon hívja fel a védőt, vagy arra küld fax üzenetet, az fizikailag és fogalmilag is

lehetetlen, hogy azt a védő megkapja. Tévedett az első-és másodfokon eljáró bíróságok, amikor a tényállás feltárása körében ennek a körülménynek az értékelését teljesen mellőzték, hiszen ez a mozzanat vezetett ahhoz, hogy a büntetőeljárásban a beismerő vallomást kirekesztették.

A Panaszos álláspontja szerint a büntetőeljárásban jogsértő módon beszerzett beismerő vallomás – mint jogsértően beszerzett bizonyíték – nem alapozza meg a Panaszos felróhatóságát, hiszen nem lehet amellet elmenni, hogy azt jogszerűtlen módon szerezte be a nyomozó hatóság. Amellet sem lehet elmenni, hogy a beismerő vallomást rögzítő közokirat (jegyzőkönyv) akként kezdődik, hogy az eljáró nyomozók tájékoztatják a Panaszost, hogy védője értesítés ellenére nem jelent meg. Miként lehet ilyen kijelentést tenni, amikor egy nem létező telefonszámot hívtak fel, illetve egy nem létező számra küldtek fax üzenetet? Ha egy telefonszámhoz előfizető nincs hozzárendelve, akkor azon senkit sem lehet elérni, ezt egy telefonhívásnál azonnal tapasztalni lehet.

Az előzetes letartóztatás okai a Be. 129. § (1) bekezdése alapján az előzetes letartóztatás a terhelt személyi szabadságának bírói elvonása a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt. (2) A terhelt előzetes letartóztatásának szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt folytatott eljárásban, és akkor van helye, ha

- a) megszökött, a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság elöl elrejtőzött, vagy szökést kísérelt meg, illetőleg ellene szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény miatt újabb eljárás indult,
- b) szökésének vagy elrejtőzésének veszélyére tekintettel vagy más okból megalapozottan feltehető, hogy az eljárási cselekményeknél a jelenléte másképp nem biztosítható,
- c) megalapozottan feltehető, hogy szabadlábon hagyása esetén, különösen a tanúk befolyásolásával vagy megfélemlítésével, tárgyi bizonyítási eszköz, okirat megsemmisítésével, meghamisításával vagy elrejtésével megghiúsítaná, megnehezítené vagy veszélyeztetné a bizonyítást,
- d) megalapozottan feltehető, hogy szabadlábon hagyása esetén a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné, vagy szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt követne el.

A Panaszos a felülvizsgálati kérelemben is fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a Be. 129. § (2) bekezdésében felsorolt különös okok fennállása szükséges ahhoz, hogy a terheltet előzetes letartóztatásba helyezték. Önmagában egy bűncselekmény elkövetése esetén fennálló megalapozott gyanú, amennyiben a Be. 129. § (2) bekezdésében foglalt különös pozitív okok nem állnak fenn, nem alkalmas az előzetes letartóztatás mint a legsúlyosabb kényszerintézkedés elrendelésére.

A Be. 129. § (2) bekezdés a)-b)-c)-d) pontjainak vizsgálata szükséges feltétlenül ahhoz, hogy az előzetes letartóztatást elrendeljék. Nyilvánvaló, hogy ilyen esetben sérül az ártatlanság védelme, azonban könnyű belátni, hogy a Be. 129. (2) bekezdés c) pontjában meghatározott kollúzió vagy a Be. 129.§ (2) bekezdés b) pontjában meghatározott szökés elrejtőzés veszélye, avagy a Be. 129. § (2) bekezdés d) pontjában rögzített bűnismétlés olyan körülmények, melyeket a nyomozási bíró elsődlegesen a terhelt személyes körülményein keresztül vizsgál. Tehát egy bűncselekmény elkövetése vagy beismerése nem vezet szükségszerűen a kényszerintézkedés elrendeléséhez. Az elsőfokú polgári bíróság elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a Panaszos milyen nyilatkozatokat tett a nyomozási bíró előtt, továbbá nem értékelte a felróhatóság körében azt sem, hogy a Panaszos hány panaszt, kérelmet, fellebbezést írt. Nem a Panaszos terelte magára a megalapozott gyanút, az a nyomozó hatóság álláspontja szerint már fennállt vele szemben, ezért gyanúsították meg. Figyelemre méltó a nyomozási bíró azon indokolása, hogy a Panaszossal szemben azért állt fenn az előzetes letartóztatás meghosszabbításának különös oka, így a kollúzió, mert a beismerő vallomását visszavonta.

Az EBH2010. 2230. helyes értelmezése alapján vizsgálni kell az előzetes letartóztatás elrendelése mellett az előzetes letartóztatás meghosszabbításának körülményeit. Az ügyben eljáró bíróságok azt sem vizsgálták meg, hogy a Panaszos beismerő vallomása mennyire lehetett alkalmas a hatóság megtévesztésére. A beismerő vallomást ugyanis meg kell vizsgálnia a hatóságnak, és amennyiben az nem életszerű, akkor azt figyelmen kívül kell hagynia, mert a terheltet igazmondási kötelezettség nem terheli. Jelen esetben azonban a nyomozó hatóságnak fontos volt, hogy egy bűnbakot tudjanak felmutatni.

A nyomozás törvényessége feletti felügyeletet az ügyészség gyakorolja. Igen sajnálatos, hogy az ügyészség nem észlelte a védelemhez való jog csorbítását, de nem észlelte sem a nyomozási bíró, sem az elsőfokú bíróság, amikor az igen súlyos, hat év hat hónap szabadságvesztésre marasztaló ítéletét meghozta. Kiemelem, hogy az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytatott le, ismert volt előtte az a körülmény, hogy a védelem a védelemhez való jog csorbítására hivatkozott, és az elsőfokú bíróság köteles lett volna arra, hogy azt érdemben megvizsgálja, majd a bizonyítékok körül a Panaszos által megtett, majd visszavont beismerő vallomást kirekessze az irányadó alkotmánybírói gyakorlat alapján. Ismételten rámutatok arra, hogy a Panaszossal szemben semmilyen más bizonyíték nem állt rendelkezésre az utóbb visszavont beismerő vallomásán kívül, és a bizonyítottság hiányában történt felmentés jogi szempontból teljesen ekvivalens a bűncselekmény hiányában történő felmentéssel.

Az elsőfokú büntetőbíróság tévesen értékelte a rendelkezésére álló bizonyítékokat, és azokból téves jogi következtetést szűrt le, ezáltal még az ítélethirdetést követően elrendelte az előzetes letartóztatás meghosszabbítását.

Figyelemreméltó az a körülmény is, hogy több esetben arra hivatkozik a nyomozási bíró/ elsőfokú bíróság, hogy a Panaszos által megtett, majd visszavont beismerő vallomás miatt áll fenn a kollúzió veszélye. Ebből az a következtetés is leszűrhető, mely egybeesik a bírói

gyakorlattal, hogy beismerő vallomás esetén a terheltnek az összebeszélésre, tanúk befolyásolására már praktikusán lehetősége nincs, ugyanis ennek akkor lenne jelentősége, ha bűnösségét tagadná, hiszen ezáltal tudná a nyomozás célját megghiúsítani.

Az előzetes letartóztatás elrendelése vagy meghosszabbítása tehát nem a Panaszosnak róható fel, hanem a törvényességi felügyeletet ellátó- és a törvénytelen bizonyíték megszerzését meg nem gátló ügyészségnek, illetve a teljesen téves ítéletet hozó elsőfokú bíróság szakmaiatlan eljárásának tudható be. Szintén figyelemreméltó, hogy a nyomozó hatóság a jegyzőkönyv elferdítésétől sem riadt vissza a beismerő vallomás kicsikarása érdekében. A jegyzőkönyv közokiratnak minősül, mely tartalmazza, hogy a terheltet a kihallgatás megkezdésekor arról tájékoztatták, hogy védője az értesítés ellenére nem lesz jelen.

Önmagában ez a körülmény is alátámasztja azt, hogy a Panaszos számára a védelemhez való jogot nem biztosították és már a kihallgatás kezdetén meg nem engedett pszichés nyomás alá helyezték, mely végül a valótlan tartalmú beismerő vallomást is eredményezte.

A továbbiakban külön vizsgálat tárgyává szükséges tenni az előzetes letartóztatás elrendelésének jogszerűségét, valamint – feltéve, de meg nem engedve, hogy az előzetes letartóztatás elrendelése önmagában még jogszerű volt – annak meghosszabításának jogszerűségét.

Az előzetes letartóztatás elrendelése

A kártalanításból kizáró okok kapcsán a 41/2003. (VII. 2.) AB határozat fontos elvi megállapításokat tartalmaz, különös tekintettel a kártalanításból való kizárás egyes esetei mögött tetten érhető jogalkotói szándék vonatkozásában. Így kiemelhető, hogy a kártalanításból való kizárás intézményesítését azok az esetek indokolják, amikor a büntetőeljárás terheltje – gyakran rosszhiszemű nyerészkedés céljából gyakorolt - felróható magatartása terelte saját magára a nyomozó hatóság gyanúját, a tárgyi esetre vonatkoztatva különösen a szándékosan hamis beismerő vallomást tevő terheltet esete. A Panaszos álláspontja szerint a jogalkotói szándék egyértelmű, abból nem olvasható ki olyan okfejtés, amely indokolná a Panaszos kártalanításból való kizárását.

A Panaszos esete nem felel meg a jogalkotó által kizárni kívánt esetkörnek. Hiszen egyrészt nem állapítható meg, hogy a Panaszos célja az lett volna, hogy a nyomozó hatóság gyanúját magára terelje, éppen ellenkezőleg, a nyomozó hatóságban a gyanú előbb alakult ki. A Panaszos rendkívül életszerűtlennek találja azt a körülményt, amelyet a tárgyi ügyben eljáró három polgári bírósági fórum elfogadott, hogy neki felróható módon terelte saját magára a nyomozó hatóság gyanúját. Másrészt gondatlannak sem tekinthető a Panaszos magatartása, mivel őt a nyomozó hatóság – nyomást gyakorolva a Panaszosra – rábeszélte a beismerő vallomás megtételére, akkor, amikor a védője nem volt jelen.

Tényként rögzíthető és nyomatékosan figyelembe veendő, hogy a Panaszos kirendelt védője egyetlen okból nem volt jelen a Panaszos gyanúsított kihallgatásán, amelyen beismerő vallomást tett: a nyomozó hatóság ettől a jogától megfosztotta őt.

A büntető eljárásjog évszázados és nemzetközileg széles körben elterjedt garanciális elvei nem indokolatlanul rendelik kizárni a bizonyítékok köréből a jogsértéssel megszerzett bizonyítékokat. A kötelező védelem esetén kirendelni elmulasztott védő jelenlétének hiányában fogatosított gyanúsított kihallgatás körülményei ellenőrizhetetlenek. Utóbb nem lehet megállapítani, hogy a nyomozó hatóság milyen nyílt és/vagy burkolt eszközökkel helyezte nyomás alá a gyanúsítottat, akit döntései során nem támogathatott védője, aki szakmai képzettségével és tapasztalatával - de egyébként pusztán jelenlétével is - el tudja hárítani a nyomozó hatóság esetleges jogsértő technikáit.

A Panaszos álláspontja szerint a védelemhez való jog megsértésével kieroszakolt beismerő vallomás és a kártalanításra való jogosultság megítélése nem választható külön, a két körülményt összefüggésében kell értékelni, hiszen a Panaszos védelemhez való jogának megsértése nélkül nem született volna hamis beismerő vallomás, amely nélkül a Panaszos kétséget kizáróan jogosult volna kártalanításra.

A tárgyi esetben a Panaszost a nyomozó hatóság arról tájékoztatta, hogy a kis tárgyú súlyú (a beismerő vallomás megtételének időpontjában még csak lopás vétségeként minősített) bűncselekmény elkövetésének beismerése esetén a Panaszos hazamehet a kisgyermekéhez és védekezése egyébként is kilátástalan a büntetett előéletére és a körülményekre tekintettel.

Természetesen a Panaszos állításait a gyanúsított kihallgatás során elhangzottakkal kapcsolatban utóbb nem lehet igazolni, egy perben bizonyítani. E körülményt a büntetőjog az in dubio pro elv alkalmazásával a Panaszos javára old fel, míg a tárgyi ügyben eljáró polgári bírósági fórumok a Panaszos hátrányára érdektelennek tekintették.

A jelen pontban kifejtettekre tekintettel a Panaszos álláspontja szerint az előzetes letartóztatás elrendelésekor már észlelnie kellett volna a kényszerintézkedés fogatosító bíróságnak, hogy a Panaszos védelemhez való jogának megsértése miatt a beismerő vallomása nem használható fel.

Az előzetes letartóztatás meghosszabbítása

A Panaszos jogi álláspontja szerint feltéve, de nem megengedve, hogy az előzetes letartóztatás 30 napos elrendelésére a Panaszos nyilatkozata miatt került is sor, figyelemmel a jogszerűtlenül megszerzett beismerő vallomás visszavonására, az előzetes meghosszabbításakor ez a körülmény már nem állt fenn, és főképp nem az elsőfokú bíróság eljárása alatt, ahol részletes bizonyítás lett lefolytatva. Tehát nemcsak a nyomozati szakban, hanem a tárgyalási szakban is fenntartásra került a legsúlyosabb kényszerintézkedés, összesen közel két évig.

A Panaszos álláspontja szerint alaptörvény-ellenes az a jogi megközelítés, ha az előzetes letartóztatásra –tartson akármilyen hosszú ideig- egységként tekintünk, mely alapján teljesen ignorálásra kerül a kényszerintézkedés időtartama és szintén nem képezi vizsgálat tárgyát, hogy a későbbi kényszerintézkedések elrendelése során a megalapozott gyanú és a terhelti magatartás milyen viszonyban áll egymással.

VI./ Határozott kérelem

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján állapítsa meg a Kúria által Pfv.III.21.245/2019/5. szám alatt hozott ítéletének, valamint a Budapest Környéki Törvényszék által 2.Pf.21.257/2018/3. szám alatt hozott végzésének, továbbá a Budakörnyéki Járásbíróság 5.P.21.172/2016/46. szám alatt hozott ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint azokat semmisítse meg.

VII./ Az Alaptörvény és az Emberi Jogok Európai Egyezményének megsértett rendelkezései:

Az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdése szerint, akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénysértően korlátozták, kárának megtérítésére jogosult. Az Alaptörvény (szemben az 1989-es Alkotmány 55. § (3) bekezdésével) már úgy intézményesíti a kártalanításhoz való alapjogot, hogy azok is jogosultak kártalanításra, akiknek a személyes szabadságát jöllehet az adott helyzetben jogszerűen, azonban később alaptalannak bizonyulóan vonták el.

A fentiekben kifejtettek szerint a Panaszos álláspontja szerint az előzetes letartóztatással a szabadságát eleve jogszerűtlenül vonták el - és így a korábbi alkotmányos szabályok szerint is jogosult volna kártalanításra - azonban ahhoz kétség nem férhet, hogy a szabadságelvonás utóbb alaptalannak bizonyult.

A Panaszost ért alapjogsérelem abban áll, hogy szabadságát – több bírósági fórum által is megállapítottan – alaptalanul korlátozták, többször, tekintélyes ideig, azonban a fenti alaptörvényi rendelkezés ellenére a kártalanítási perben eljáró bírósági fórumok a kár megtérítésére a Magyar Államot nem kötelezték.

A törvényalkotó a kizárás okának meghatározásakor tehát nem az eljárási kényszerselekmények elrendelésének feltételei és a terhelti magatartás között teremtett kapcsolatot, hanem a terhelti magatartás és a bűncselekmény gyanúja között. Azaz nem akkor nem ismeri el a törvény a kártalanítási igényt, ha a terhelt felróható (szándékos vagy gondatlan) magatartása megalapozza pl. a szökés, elrejtőzés, a kollúzió vagy újabb bűncselekmény elkövetésének veszélyét, hanem, ha olyan szándékos vagy gondatlan magatartást tanúsít, amely a kártalanítási igényt elbíráló bíróság megítélése szerint alkalmas volt a bűncselekmény „egyszerű” gyanújának felkeltésére. **Ugyanakkor a bűncselekmény elkövetésének gyanúja csupán a büntetőeljárás megindításához elegendő, viszont nem elegendő ahhoz, hogy az meghatározott személy felelősségre vonásának alapjául szolgáljon, és különösen ahhoz**

nem, hogy az adott személlyel szemben a személyes szabadságot korlátozó eljárási kényszerselekményt alkalmazzanak, vagy azt fenntartsák.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 5. cikk 5. pontja szerint „Mindenkinek, aki e Cikk rendelkezéseinek megsértésével végrehajtott letartóztatás vagy őrizetbe vétel áldozata, joga van kártalanításra.”. Tekintettel arra, hogy az idézett rendelkezés a jelen ügy szempontjából tartalmilag megegyezik az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésében foglaltakkal, így ugyanazon alkotmányjogi érvelés mentén állapítható meg a Panaszos jogséremlme, amely a jelen alkotmányjogi panaszban részletesen kifejtésre került.

Érintőlegesen megemlítendő, hogy az alap büntetőeljárásban – több bírói fórum által is megállapítottan – sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való alapjoga, valamint a Panaszosra tekintettel az ártatlanság védelme sem érvényesült, ezekre azonban a jelen alkotmányjogi panaszban a Panaszos csak nyomatékosítás céljából hivatkozik.

Fenti tényállás és jogi érvelés alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszt befogadni szíveskedjen.

Kelt: Budapest, 2021. szeptember 30.

Tisztelettel:

Panaszos
képviselőjében:
Dr. Flumbort András
ügyvéd